

Koulumäen koulun henkilökunnan lausunto koskien Koulumäen koulun lakkauttamista

Koulumäen koulu on toiminut pitkään Espoon erityisopetuksessa kaupunkitasoisena yksilöllistetyn opetuksen ja nykyisin myös autismin kirjon osaamiskeskuksena. Espoossa on jäljellä kolme erityiskoulua, joista Koulumäki on yksi. Opetuksen yksilöllistäminen tarkoittaa, että oppilas ei opiskele yleisen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti, vaan hänelle suunnitellaan oppimis- ja kehitystasonsa mukaiset tavoitteet. Autismikirjon ryhmissä opetetaan yksilöllistetyn sekä toiminta-alueittaisen (motoriset, sosiaaliset, kieli- ja kommunikaatio, kognitiiviset sekä päivittäiset taidot) opetussuunnitelman mukaan. Henkilöstöllä on työyhteisönä vankka kokemus kehityksen viivästyksiä ja laaja-alaisia oppimisvaikeuksia omaavien oppilaiden kohtaamisessa, ohjaamisessa ja opettamisessa.

Koulumäen koulun vahvuuksia:

Koulumäessä tehdään vahvaa yhteisöllistä työtä. Koulu on pystynyt ottamaan vastaan oppilaita, joiden koulupolku on toisissa espoolaisissa yksiköissä katkennut ja Koulumäessä tarjottujen räätälöityjen tukimuotojen avulla oppilaalle on pystytty tarjoamaan uusi alku esim. sairaalakoulujakson jälkeen. Yksilöllistetyn opetuksen oppilaille ei ole kuntouttavaa pienluokkaa sairaalakoulujakson jälkeen, vaan heille on usein osoitettu koulupaikka Koulumäestä. Vertailuna, että Aarnivalkean kuntouttavilla pienluokilla oppilasmäärä on pienempi ja opettajaresurssia enemmän kuin Koulumäen opetusryhmissä.

Koulumäen vahvoja tukimuotoja ovat:

- nopeat, joustavat pedagogiset opetusjärjestelyt ja oppilasryhmittelyt esim. käytöshaasteiden ratkaisemiseksi
- koko koulun väki sitoutuu käytöshaasteita omaavien oppilaiden ohjaamiseen "Koko kylä kasvattaa" -periaatteella
- oppilaiden itsetunnon tukeminen ohjaamalla perustaitojen oppimisessa
- perustaitojen, esim. luku- ja kirjoitustaidon, opettaminen oppilaille, joilla se on selkeästi viivästynyt mm. yläkouluiässä
- erityis- ja koulunkäyntiavustajien joustava sijoittelu oppilaan henkilökohtaiseen ohjaukseen tarpeen mukaan (esim. koulupelko, kykenemättömyys toimia ryhmän mukana jne)
- oppilaiden henkilökohtainen ohjaus kaikissa koulupäivän tilanteissa (ruokailut, välitunnit, bussi- ja tet-harjoittelut aikuisen tuella jne.)
- yksilöllistettyä oppilaanohjausta, jolla olemme taanneet 9.luokkalaisten pääsyn jatko-opintoihin sataprosenttisesti
- jatko-opintoihin siirryttäessä osalle oppilaista koulutuskokeilut yhteistyössä ammattioppilaitosten kanssa
- saumaton yhteistyö oppilashuoltoväen kanssa
- vahva yhteistyö huoltajien kanssa, tarvittaessa huoltajien ohjaaminen
- tiivis yhteistyö jatko-opintoasioissa koululääkärin, psykologin, kuraattorin, terveydenhoitajan sekä huoltajan kanssa
- tiivis yhteistyö lähihoitajia kouluttavien ammattioppilaitosten kanssa; tarjoamme opiskelijoille harjoittelupaikkoja

Näemme, että olemme kantaneet vastuuta Espoon kaupungin taloudesta ja vähentäneet näin esimerkiksi erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun kustannuksia.

Autismikirjon opetus Koulumäessä

Lukuvuonna 2019-20 Koulumäessä aloitettiin **autismikirjon opetus**. Tänä lukuvuonna koulussa on kaksi autismikirjon opetusryhmää. Autismikirjon opetuksessa työskentelee kaksi erityisluokanopettajaa sekä kahdeksan erityiskoulunkäyntiavustajaa. Koulumäkeä on lähdetty kehittämään myös autismikirjon oppilaiden osaamisyksiköksi ja kouluun on tehty mittavia investointeja (aidattu piha leikkivälineineen, turvahuone) mahdollistamaan autismikirjon

kehitysvammaisten oppilaiden opetus sekä aamu- ja iltapäivähoito. Henkilökunta on tehnyt mittavan kehitystyön tarjotakseen oppilaille laadukasta opetusta sekä aamu- ja iltapäivähoitoa. Koulumäen koululle myönnettyillä resursseilla on kyetty autismikirjon opetusta toteuttamaan sekä kehittämään laadukkaasti ja hyvin.

Koulumäki on turvallinen autismikirjon oppilaille ja koko koulun henkilökunnalle. Autismikirjon oppilaiden etu on pieni yksikkö. Koulumäessä on hyvät selkeät pienryhmälle soveltuvat tilat ja tilat opetuksen eriyttämiseen. Oppilaan yksilöllinen huomioiminen onnistuu hyvin pienemmässä kouluympäristössä. Koulumäen ympäristö on rauhallinen ja turvallinen, jolloin oppilaiden opetusta ja käytöstä on haastavissa tilanteissa helpompi hallita.

Muutokset ovat autismikirjon oppilaille erittäin vaikeita. Oppilaan etu ei ole se että, tutut aikuiset ja luokkatoverit sekä ympäristö muuttuvat. Muutokset aiheuttavat rajuja haastavia tilanteita ja haastavaa käytöstä. Erityiset oppijat tarvitsevat pysyvyyttä.

Koulumäen koulurakennuksen korjausinvestoinnit

Koulun pihaan rakennettiin syksyllä 2019 aidattu piha-alue, johon kaupunki sijoitti 23 515 euroa. Muutama vuosi sitten teknisen työn luokkaan tehtiin mittava remontti, jossa mm. asennettiin uusi ilmastointi- ja imujärjestelmä sekä lattiapinnat uusittiin. Rakennuksen viemäröinti uusittiin 2020, jolloin asennettiin myös uudet wc-kalusteet. Keittiön hissi ja portaikko uusittiin myös muutama vuosi sitten. Oppilaskunnan keittiötilat ja laitteet uusittiin talvella 2022. Samassa yhteydessä Koulumäkeen remontoitiin autismikirjon opetuksen tarpeita vastaava rauhoittumis-/ turvahuone. Edellä kuvatut remontit ovat maksaneet useita kymmeniä tuhansia euroja. Suunnitteilla on myös koulumme keittiölinjaston uusiminen.

Koulumäen henkilöstön työviihtyvyys

Koulumäen koulu on koettu henkilöstön keskuudessa kannustavana ja motivoivana työyhteisönä. Henkilöstö on koulutukseltaan kelpoista ja työskennellyt talossa pitkään. Erityisluokanopettajat ja erityiskoulunkäyntiavustajat ovat kokeneet työnsä tavoitteelliseksi ja mielekkääksi, koska kollegiaalinen tuki ja yhteisiin tavoitteisiin sitoutuminen on vahvaa pienessä erityisen tuen yksikössä. Henkilöstöllä on huoli, että työyksikön hajotessa kollegiaalinen tuki hajoaa. Erityisluokanopettajien ja erityiskoulunkäyntiavustajien keskinäinen tuki on elintärkeää raskaassa ja henkisesti kuormittavassa työssä.

Koulumäen koulun jatko

Viime vuosina monien yksilöllistetyn opetuksen ryhmissä opiskelevien oppilaiden haasteet ovat kietoutuneet mielenterveyden, sosiaalisten vuorovaikutustaitojen heikkouden ja laaja-alaisten oppimisvaikeuksien saroille, mikä vaikeuttaa entisestään mahdollisuutta integroitua isoihin kouluyksiköihin.

Seuratessamme uutisointia lasten ja nuorten pahoinvoinnista näemme tarpeellisena säilyttää Espoossa osaamisyksikkö, jossa kyetään vahvalla yhteisöllisellä toimintatavalla kohtaamaan haasteellisia, erityistä tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria.

Lakkauttamisen perusteena esitetään, että Koulumäessä ei ole mahdollisuutta integroitua yleisopetuksen ryhmiin. Suurella osalla Koulumäkeen sijoitetuista oppilaista ei ole realistisia mahdollisuuksia integroitua yleisopetuksen ryhmiin, edes joissain oppiaineissa.

Huolestamme on, että tällaisesta kokeilusta seuraa erityisten oppijoidemme

- syrjäytymistä
- koulupudokkuutta
- lisääntyntä sosiaalipalveluiden ja lastensuojelun tarvetta

Jokaisella koululla Espoossa on jo eritasoisia huolia vastata pahoinvoivien lasten ja nuorten ongelmiin. Onko mahdollisilla sijoituskouluilla kyky ottaa vastaan näin vaativan erityisen tuen oppijoita tai oppilasryhmiä? Segregaation uhka mahdollisessa uudessa koulussa tulee olemaan suuri. Koulumäessä oppijat saavat kokea olevansa osa kouluyhteisöä, hyväksyttynä sellaisena kuin he ovat.

Koulumäen koulun henkilöstö toivoo, että säästöissä ei mentäisi niin sanotusti tilasäästö-näkökulma edellä, vaan tässä kohtaa huomioitaisiin erityiset oppijat ja heidän yksilölliset tarpeensa sekä koulun henkilöstön vahva osaaminen opettaa, tukea ja ohjata erilaisia oppijoita Koulumäen turvallisessa kouluympäristössä.

Koulumäen koulun henkilöstö esittää, että

ESITYS 1 Koulumäki jatkaa erityiskouluna, jossa jatkaa Espoonlahden oppilasalueen yksilöllistetyt opetusryhmät sekä autismikirjon opetusryhmiä. Lisäksi kouluun voitaisiin sijoittaa vaativan, kuntouttavan yksilöllistetyn opetuksen oppilaita.

ESITYS 2 Mikäli Koulumäen koulu päädytään lakkauttamaan, oppilaat ja henkilöstö siirretään kokonaisuudessaan osaksi toista koulua.

Espoossa 15.3.2022

Koulumäen koulun henkilökunta